

ข้อมูลปราชญ์

๑. ชื่อ นางจันทร์ดี กุดป้อ
๒. วัน/เดือน/เกิด ๑๒ เมษายน ๒๕๒๕ อายุ ๓๔ ปี เลขบัตรประจำตัวประชาชน ๓๕๐๑๒๐๐๓๕๐๐๘๐
๓. ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๔๓ หมู่ที่ ๑๙ ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่
๔. การติดต่อ โทรศัพท์ ๐๘๙-๙๕๕๐๒๕๒
๕. การศึกษา เกษตรกร
๖. ความเชี่ยวชาญ/ความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

- ภาคการเกษตร ระบุ การปลูกผักอินทรีย์ ค่ะน้ำ ถั่วแขก เบบี้ฮ่องเต้
- แปรรูป (OTOP/SME) ระบุ
- ท่องเที่ยวโดยชุมชน ระบุ
- อื่นๆ ระบุ

๗. บันทึกความรู้ของปราชญ์ผู้ประสบความสำเร็จ ตามที่ระบุใน ข้อ ๖

๑. วิธีการขั้นตอน/เทคนิค

การปลูกคะน้ำอินทรีย์

๑. การเตรียมดิน

การเตรียมดินแปลงปลูกผักคะน้ำ ควรขุด/ไถพรวนดินให้ลึกประมาณ ๑๕ – ๒๐ เซนติเมตร ให้ ตากดินทิ้งไว้ประมาณ ๕ – ๗ วัน แล้วย่อยหน้าดิน ให้ละเอียด แล้วใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักที่สลายตัวดีแล้วให้มาก และใส่ปูนขาวต่อมาให้ คลุกเคล้าให้เข้ากับดินหรือให้ทั่วพื้นที่

๒. การเพาะกล้า

๑. การเตรียมแปลงเพาะ แปลงเพาะกล้าควรมีขนาดกว้าง ๑ เมตร ส่วนความยาวตามความเหมาะสม
๒. การเตรียมดินบนแปลงเพาะกล้า ควรขุดไถพรวนดินอย่างดี ตากดินไว้ประมาณ ๕ – ๗ วัน ย่อยหน้าดิน ให้ละเอียด แล้วใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักที่สลายตัวดีแล้วให้มาก คลุกเคล้าให้เข้ากับดินให้ทั่ว
๓. การเพาะ หว่านเมล็ดให้กระจายสม่ำเสมอทั่วแปลง กลบเมล็ดด้วยดินหรือปุ๋ยคอกที่สลายตัวดีแล้ว ให้หนาประมาณ ๐.๖ – ๑ เซนติเมตร คลุมด้วยฟางหรือหญ้าแห้ง รดน้ำให้ชุ่มด้วยบัวรดน้ำ
๔. การดูแลต้นกล้า ต้นกล้าจะงอกภายใน ๗ วัน ควรดูแลต้นกล้า ถอนต้นที่อ่อนแอ ไม่แข็งแรง หรือเบียดกันแน่นทิ้งไป ผสมสารละลายสตาร์เตอร์ไวลูชั่นในน้ำแล้วนำไปรด เพื่อให้ต้นกล้าแข็งแรงสมบูรณ์ ดูแลป้องกันโรคแมลงที่เกิดขึ้น เมื่อต้นกล้ามีอายุประมาณ ๒๕ – ๓๐ วัน จึงทำการย้ายไปปลูกในแปลงปลูกต่อไป

๓. วิธีการปลูก

การปลูกคะน้านิยมปลูก ๒ แบบ

๑. แบบหว่านกระจายทั่วแปลง เหมาะสำหรับแปลงปลูกขนาดใหญ่ ทำเป็นการค้า

๒. แบบแถวเดียว เหมาะสำหรับแปลงปลูกขนาดเล็กหรือผักสวนครัว เตรียมดินโดยการไ้แรงงานคน ให้น้ำโดยใช้บัวรดน้ำหรือสายยาง ระยะปลูกคะน้าควรให้มีระยะปลูกระหว่างต้นและระหว่างแถวประมาณ ๒๐ X ๒๐ เซนติเมตร

การเตรียมแปลงปลูก มีวิธีการดังนี้

๑. ขุดดินให้ลึกประมาณ ๑๕ - ๒๐ เซนติเมตร

๒. ตากดินทิ้งไว้ประมาณ ๗ - ๑๐ วัน

๓. นำปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักที่สลายตัวดีแล้วนำไปใส่ คลุกเคล้าให้เข้ากับดินเป็นการปรับปรุงสภาพทางกายภาพและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน

๔. พรุนย่อยหน้าดินให้มีขนาดเล็ก โดยเฉพาะการปลูกแบบหว่านลงในแปลง เพื่อให้ไม่ให้เมล็ดตกลงไปในดิน เพราะจะไม่งอกหรืองอกยากมาก

๕. ถ้าดินเป็นกรดควรใส่ปูนขาวเพื่อปรับปรุงดินให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม

การปลูกคะน้าแบบนิยมหว่านเมล็ดลงบนแปลงปลูกโดยตรงมากกว่าย้ายกล้า มีขั้นตอนดังนี้

๑. หว่านเมล็ดให้กระจายทั่วทั้งผิวนแปลงโดยให้เมล็ดห่างกันประมาณ ๒ - ๓ เซนติเมตร

๒. ใช้ดินผสมหรือปุ๋ยคอกที่สลายตัวดีแล้วหว่านกลบเมล็ดให้หนาประมาณ ๐.๖ - ๑ เซนติเมตร เพื่อเก็บรักษาความชื้นและป้องกันเมล็ดถูกน้ำกระแทกกระจาย

๓. คลุมด้วยฟางหรือหญ้าแห้งบางๆ

๔. รดน้ำให้ทั่วถึงและสม่ำเสมอ ต้นกล้าจะงอกภายใน ๗ วัน

๕. หลังจากต้นคะน้างอกแล้วประมาณ ๒๐ วัน หรือต้นสูงประมาณ ๑๐ เซนติเมตร ให้เริ่มถอนแยก โดยเลือกต้นที่ไม่สมบูรณ์ออก ทั้งระยะห่างระหว่างต้นประมาณ ๑๐ เซนติเมตร ต้นอ่อนของคะน้าที่ถอนแยกออกมาในวัยนี้เมื่อเด็ดรากออกแล้วส่งขายตลาดเป็นยอดผักได้

๖. เมื่อคะน้ามีอายุประมาณ ๓๐ วัน ให้ถอนแยกครั้งที่ ๒ ให้เหลือระยะห่างระหว่างต้น ๒๐ เซนติเมตร ต้นอ่อนของคะน้าที่ถอนแยกออกมาในวัยนี้เมื่อเด็ดรากออก แล้วส่งขายตลาดเป็นยอดผักได้

๗. ในการถอนแยกคะน้าแต่ละครั้งควรกำจัดวัชพืชไปด้วย

แปลงปลูกคะน้าอินทรีย์

๔. การให้น้ำ

๑. ควบน้ำต้องการน้ำอย่างเพียงพอและสม่ำเสมอ เนื่องจากการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ดังนั้นควรปลูกในแหล่งที่มีน้ำอย่างเพียงพอ

๒. การให้น้ำให้ใช้ฝักบัวฝอยรดให้ทั่วและให้ชุ่ม ในเวลาเช้าและเย็น

๕. การใส่ปุ๋ย

ควบน้ำต้องการปุ๋ยที่มีธาตุไนโตรเจนสูง อาจใส่ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพที่ทำจากพืชสดหรือพืชสีเขียว ในอัตราประมาณ ๑๐๐ ซีซี.ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความอุดมสมบูรณ์ของดินและปริมาณปุ๋ยคอกที่ใช้ควรพ่นปุ๋ยน้ำชีวภาพผสมสารสมุนไพรไล่แมลงทางใบ อาทิetylละครั้ง พร้อมการรดน้ำหมักจุลินทรีย์บนพื้นแปลงปลูกควบน้ำ

๖. การเก็บเกี่ยวผลผลิต

อายุการเก็บเกี่ยวของควบน้ำอยู่ที่ประมาณ ๔๕ – ๕๕ วันหลังปลูก ควบน้ำที่ตลาดต้องการมากที่สุดคือควบน้ำที่มีอายุ ๔๕ วัน แต่ควบน้ำที่มีอายุ ๕๐ – ๕๕ วัน เป็นระยะที่เก็บเกี่ยวได้น้ำหนักมากกว่า

วิธีการเก็บเกี่ยวควบน้ำ ให้ทำได้ดังนี้

๑. ใช้มีดคมๆ ตัดต้นควบน้ำให้ชิดโคนต้น
๒. ตัดควบน้ำให้เป็นหน้ากระดานไปตลอดทั้งแปลง

การเก็บเกี่ยวควบน้ำให้ได้คุณภาพดี รสชาติดี และสะอาด ควรปฏิบัติดังนี้

๑. เก็บในเวลาเช้าดีกว่าเวลาบ่าย
๒. ใช้มีดเล็กๆ ตัด อย่าเก็บหรือเด็ดด้วยมือ
๓. อย่าปล่อยให้ฝักมีอายุมากหรือแก่เกินไป
๔. หลังเก็บเกี่ยวเสร็จควรนำฝักเข้าที่ร่ม วางในที่โปร่งและอากาศเย็น
๕. ภาชนะที่บรรจุฝักควรสะอาด

๒. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. การจัดการระบบการผลิตที่เหมาะสมและมีความรู้ความเข้าใจในการปลูกผักอินทรีย์
๒. ผู้บริโภคมีความต้องการและเชื่อมั่นในคุณภาพผักอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น
๓. กลุ่มและเครือข่ายผักอินทรีย์ที่ครอบคลุมและเข้มแข็ง
๔. การสนับสนุนจากโครงการหลวงในพื้นที่ และหน่วยงานภาครัฐ
๕. มาตรฐานและระบบการรับรองผักอินทรีย์ที่ชัดเจนเหมาะสม

๘. เกียรติคุณ/รางวัลที่ได้รับ

-

๙. ประสบการณ์ถ่ายทอดความรู้

๑. หลักสูตร การวินิจฉัยศัตรูพืชและการใช้สารชีวภัณฑ์อย่างถูกต้อง หน่วยงาน มูลนิธิโครงการหลวง

ลงนาม นางจันทร์ดี กุดปือ

วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๙